

การศึกษาระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่ สำหรับบัณฑิตศึกษาระดับ
ระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดชนะสงคราม
และโรงเรียนวัดบูรณาวาส กรุงเทพมหานคร

ศึกษาโดย

จาก

สมใจ แซ่โจ้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2541

ISBN 974-661-719-2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

3636358 LCCS/M : สาขาวิชา : วัฒนธรรมศึกษา ; ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คำสำคัญ : การศึกษานอกสถานที่ / ประถมศึกษา

สนใจ แะใจไว้ : การศึกษาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่สำหรับเด็กนักเรียนระดับ

ประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดชนะสงครามและโรงเรียนวัดบูรณาวาส กรุงเทพมหานคร (AN OPERATIONAL FIELD TRIP STUDY FOR ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN IN CASE OF WATCHANASONGKRAM SCHOOL AND WATPURANAWAD SCHOOL, BANGKOK) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : โสภส ศิริไสย์, ศศ.ม., M.A., ถังกษณา คาวรัตน์หงษ์, ศศ.ม., D.E.A., Doctorat de l'EHSS, ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล, กศ.ม., Ph.D. 134 หน้า. ISBN 974-661-719-2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยทดลองจัดการศึกษานอกสถานที่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 63 คน จากโรงเรียนวัดชนะสงคราม และโรงเรียนวัดบูรณาวาส กรุงเทพมหานคร โดยก่อนการทดลองปฏิบัติการผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่จากผู้บริหาร จำนวน 16 คน และครูสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 14 คน จากทั้งสองโรงเรียนด้วย

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาหลักของการจัดการศึกษานอกสถานที่คือเรื่องค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าขนพาหนะ ทั้งนี้เพราะสถานที่ที่ไปศึกษาอยู่ห่างไกล สิ่งที่ทางโรงเรียนต้องการความช่วยเหลือคือ การจัดบริการขนพาหนะในการไปศึกษานอกสถานที่และการติดต่อแหล่งทรัพยากรที่จะไปศึกษา

สำหรับการปฏิบัติการจัดการศึกษานอกสถานที่ ผู้ศึกษาได้นำนักเรียนของโรงเรียนทั้งสองไปศึกษาสถานที่ทางวัฒนธรรม ณ จังหวัดนครปฐม โดยขอความร่วมมือจากชุมชนที่โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ และหน่วยองค์กรต่างๆ ในสังคม ในด้านงบประมาณ วิทยากร และความปลอดภัย ผลการจัดพบว่านักเรียนทุกคนต่างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในด้านระเบียบวินัย และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในหลายๆ และจากการประเมินผลทางด้านความรู้ของนักเรียนนั้น นักเรียนตอบคำถามได้ในช่วง 95-100% และพึงพอใจอย่างมากในแหล่งทรัพยากรที่ศึกษา รวมถึงวิทยากรนำชมและสันทนทางการตลอดเส้นทาง นอกจากนี้นักเรียนมีความพึงพอใจในการศึกษาหาความรู้นอกห้องเรียนกว่าร้อยละ 90

ลักษณะการจัดการศึกษานอกสถานที่ที่ได้ทดลองปฏิบัติการนี้น่าจะเป็นรูปแบบหนึ่งที่โรงเรียนต่างๆ จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนักเรียนประถมศึกษาต่อไป และสามารถจัดรูปแบบการศึกษานอกสถานที่เฉพาะราย กรณีที่เด็กนักเรียนเดินทางไปศึกษานอกสถานที่ร่วมกับครอบครัวและผู้ปกครอง

3636358 LCSS/M : MAJOR: CULTURAL STUDIES: M.A. (CULTURAL STUDIES)

KEY WORDS : FIELD TRIP/ELEMENTARY SCHOOL

SOMJAI SAE-NGOVE : AN OPERATIONAL FIELD TRIP STUDY FOR ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN: CASE STUDY OF WATCHANASONGKRAM SCHOOL AND WATPURANAWAD SCHOOL, BANGKOK. THESIS ADVISORS: SOLOT SIRISAI, M.A. LAKANA DAORATANAHONG, PhD. THAWATCHAI CHAIJRACHAYAKUL, PhD. 134 p. ISBN.974-661-719-2.

This thesis is a study of an operational field trip for elementary school children. A trip was arranged for sixty-three Pathom 5 pupils from Wat Chanasongkram School and Wat Puranawad School. Before the trip, problems about field trip arrangement were studied. The data were collected from two target schools : sixteen administrators and fourteen teachers who teach experience classes. The study found that the economic problem was the most important aspect of field trip arrangement, especially bus expense. This is because the schools are far from the studied area. So, most of the help the schools wanted was bus support and help in communicating with the destination.

For the operational field trip, the researcher brought the pupils to study cultural places in Nakhorn Pathom province. The researcher received good co-operation from the school community and from many organisations in providing the budget, lectures and safety monitoring. All pupils joined in organized activities and were enthusiastic to learn. Pupils' knowledge evaluation had high scores, 95-100%. Pupils were very satisfied with local resources, the lectures and entertainment. Over 90% pupils liked to learn away from the classroom.

This way of arranging the field trip could be one among those which can be chosen by schools. The trip could be a good activity for elementary school pupils. This way of trip organizing can also be good for family trips.